

Διονύσιος μοναχός Διονυσιάτης (1926-2018) (Ιωσήφ Μ.Δ.)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Κατά την ανατολήν της 1ης/1/2018, έσβησε ένας μυστικός αλλά μεγάλος φωστήρας, της Ι. Μ. Διονυσίου αλλά και ολοκλήρου του αγιωνύμου όρους, ο πολύ αγαπητός σε όλους μας Διονύσιος. Ένας κρυφός μαργαρίτης αλλά σπάνιος μυστικός αγωνιστής, κεκοσμημένος με πλείστους καρπούς των σκληρών αγώνων τους οποίους επιτελούσε όλο το μακρό διάστημα της μοναχικής του πορείας από το έτος 1961 μέχρι της οσίας τελευτής του το 2018.

Η καταγωγή του είναι από ένα μικρό αλλά όχι άσημο χωριό της Καρδίτσας που λέγεται Κανάλια. Εξ όσων γνωρίζω είναι βλαστός ευσεβών και εναρέτων γονέων των αιμνήστων Ιωάννου και Χαρίκλειας. Δεν περιεργάστηκα να μάθω πόσα άλλα τέκνα έφεραν στη ζωή. Γνώριζα μόνο δύο εξ αυτών, τον Τριαντάφυλλο και τον Ιπποκράτη, που είχαν τόσο μεγάλη αδυναμία στον αδελφό τους όπου κατ' έτος έπρεπε να τον επισκεφθούν και να παραμείνουν στο μοναστήρι αρκετές μέρες. Ο

ίδιος άμα τη αποταγή έβαλε τέλειο λογισμό να μη εξέλθει του όρους εκτός σοβαρής και απαραιτήτου ανάγκης, και πράγματι ετήρησε μέχρι τέλους αυτήν την απόφαση. Εξ όσων γνωρίζω βγήκε εξ ανάγκης μια φορά μέχρι την Ουρανούπολη και προ ολίγων ετών από την υπερβολική νηστεία αδυνάτησε σε βαθμό, όπου λιποθύμησε κατά την ώρα της ιεράς ακολουθίας. Ο άγιος καθηγούμενος έκρινε ότι έπρεπε να μεταβεί εσπευσμένως στην Θεσσ/νίκη για ιατρικήν παρακολούθηση. Παρ' όλον ότι δεν ήθελε, όμως χάριν της υπακοής στον Γέροντα συγκατένευσε να μεταβεί. Στην Θεσσ/νίκη όσον έμεινε δύο τόπους μόνο εγνώριζε· το νοσοκομείο και το κονάκι του Μοναστηριού, δηλαδή μια ειδική κατοικία, όπου φιλοξενεί τους αδελφούς της Μονής, για να μη γυρίζουν οσάκις εξέρχονται για λόγους ανάγκης σε ξενοδοχεία, πράγμα ανάρμοστο για Μοναχούς.

Οι γονείς του τον έστειλαν στο Γυμνάσιο αλλά παρ' όλον ότι ήταν αριστούχος μεσολάβησε ο πόλεμος όπου εξ ανάγκης εφοίτησε μόνον τρία χρόνια και κατόπιν εργαζόταν για την οικογένειά του. Φαίνεται ότι οικογενειακοί λόγοι τον ανάγκασαν να μείνει στον κόσμο μέχρι τα 35 του χρόνια. Όμως και στον κόσμο ζούσε σαν μοναχός. Δεν έμαθα λεπτομέρειες από τη ζωή του στον κόσμο, όμως γνωρίζω ότι όταν εγκαταβίωσε στην Ι. Μ. Διονυσίου ο αείμνηστος τότε καθηγούμενος και συμπατριώτης του Γαβριήλ, τον επόμενο χρόνο τον έκειρε μεγαλόσχημο Μοναχό και εν συνεχεία τον ετοίμαζε για το θυσιαστήριο. Όσον αφορά το δεύτερο έπεσε στα πόδια του ηγουμένου και τον παρακαλούσε να τον

απαλλάξει από το βάρος της ιερωσύνης έχοντας πλήρη συναίσθηση της αναξιοτήτος. Αυτό αξίζει να το προσέξουν πολλοί από εμάς όπου πετάμε σκούφιας, προκειμένου να καταφέρουμε να μας προχειρίσουν σε ιερέα.

Στο Μοναστήρι έζησε τα πρώτα 10 χρόνια και έδωσε όλο τον εαυτό του με τέλεια υπακοή και όπου τον έστελλαν. Τελευταία υπηρέτησε στο αρχονταρίκι με πάσαν προθυμία και ανέπαυσε πλήθη κόσμου όπου επεσκέπτοντο την Μονήν μας. Η φήμη του αειμνήστου καθηγουμένου Γαβριήλ αλλά και του λογίου Μοναχού Θεοκλήτου παρακινούσε πλήθη κόσμου τους οποίους όλους εδέχοντο στο αρχονταρίκι, όπου κυρίως την φροντίδα τους χρεώνεται ο αρχοντάρης.

Δεν άργησε μέσα στην καθαράν ψυχήν του Διονυσίου να τρωθεί ο θείος έρως για ησυχία και αφοσίωση κυρίως εις την νήψιν και αδιάλειπτον ευχήν. Όμως για να επιτύχει του μεγάλου αυτού σκοπού έπρεπε οπωσδήποτε να λάβει την ευλογίαν του πνευματικού πατρός δηλαδή του ηγουμένου. Επειδή φαίνεται ήταν γνήσιος και κατά Θεόν ο πόθος του, παρ' όλην τότε την λειψανδρίαν συγκατένευσε ο ηγούμενος να μεταβεί στην έρημον της Καψάλας κοντά στον πνευματικόν της Μονής παπα-Χαράλαμπον όπου εγκαταβιούσε τότε με την συνοδεία του στο μεγάλο Χιλανδαρινό κελλι Αγίου Νικολάου Μπουραζέρι.

[page_end]

Η Ι. Μ. Παντοκράτορος του έδωσε αμέσως ένα μικρό εγκαταλελειμμένο κελλι του αγίου Σεργίου εκεί όπου κάποτε για λίγο εγκαταβίωσε και ο άγ. Νικόδημος ο Αγιορείτης. Κατόπιν επισκέφθηκε τον αείμνηστο Γέροντά μας π. Χαράλαμπο στο Μπουραζέρι. Ο Γέροντας προσπάθησε να τον γυρίσει πίσω λόγω της λειψανδρίας της Ι. Μ. Διονυσίου, αφού όμως είδε ότι έφυγε με ευλογία του Γέροντά του, εδέχθηκε να αναλάβει την πνευματική του επίβλεψη υπό τον όρον θα κάνει υπακοήν, όπως και στο μοναστήρι, μια προϋπόθεση απαραίτητη για την προκοπή του Μοναχού. Τότε ο αδελφός απάντησε «νάναι ευλογημένο Γέροντα μόνο αν έχει ευλογία υπεύθυνο σε διακόνημα μη με βάλεις. Ας έχω προϊστάμενό μου και τον τελευταίο Μοναχό να υπακούω». Ο Γέροντας συγκατένευσε σ' αυτήν την παράκληση διότι έβλεπε ότι είχε μέσα φλόγα ο αδελφός για αδιάλειπτον ευχή και η πρωτοβουλία οπωσδήποτε φέρει περισπασμό. Όμως επειδή ο Μοναχός πρέπει να έχει τελείαν εκκοπήν του ιδίου θελήματος, για να τον δοκιμάσει ο Γέροντας, μια χρονιά του ανέθεσε υπεύθυνο διακόνημα του τραπεζάρη. Εδώ παρόλον ότι μετά δυσφορίας ανέλαβε υπεύθυνος όμως επετέλεσε με τόσην ακρίβεια το διακόνημα που όλοι θαυμάσαμε. Ποτέ δεν έλειπε το παραμικρό απ' όλα τα απαραίτητα για την τράπεζα. Θυμάμαι μόνο που στις σαλάτες έβαζε κάποτε και πράγματα β' ποιότητος. Όταν του λέγαμε π. Διονύσιε αφού έχουμε τόσα μαρούλια είναι ανάγκη να βάζεις και λίγο τραχιά και αυτός απαντούσε. Αχ αδελφοί αν ζούσατε

λίγο τον καιρό του πολέμου τότε θα καταλάβετε. Έβγαλε ένα χρόνο υπεύθυνος σ' αυτό το διακόνημα μπορώ να πω με άριστα. Τον επόμενο χρόνο και πάλιν ήταν υποτακτικός παντού όπου υπήρχε ανάγκη και απερίσπαστος η αδιάλειπτος ευχή έκαιε μέσα του. Μετά την απογευματινή τράπεζα απεσύρετο στο κελί του, κοιμόταν 2 έως 3 ώρες και κατόπιν από την δύση του ηλίου μέχρι τα μεσάνυχτα αγρυπνούσε κατά μόνας. Περίπου το ίδιο τυπικό ίσχυε για όλη την αδελφότητα. Κατά τα μεσάνυχτα γινόταν κοινή λατρεία με αποκορύφωμα τη Θ. Λειτουργία και πολύ συχνή συμμετοχή στη Θ. Ευχαριστία. Ένα από τα πολλά χαρίσματα του Διονυσίου ήταν ότι έψαλλε τόσο μελωδικά και κατανυκτικά που μας συνάρπαζε όλους. Είχε μάθει και καλά την βυζαντινή μουσική στην Ι. Μ. Διονυσίου. Αλλά και εδώ διέκρινες την αρετή και ανωτερότητα του αδελφού. Σαν ψάλτης ο καλύτερος της αδελφότητος και από τους λίγους του Αγ. Όρους. Όμως ποτέ μόνος του δεν πήγαινε να ψάλλει αν δεν τον καλούσε ο τυπικάρης. Αν το απαιτούσε η ανάγκη έψαλλε σ' όλην την ακολουθία. Αν δεν τον προσκαλούσε ο τυπικάρης στεκόταν σε μία γωνιά και παρακολουθούσε και συγχρόνως έλεγε αδιαλείπτως την ευχήν. Δεν άργησεν να αποκτήσει την αδιάλειπτον και καθάραν προσευχή, να αισθανθεί έντονο τον θείον πόθον και να γευθεί ουράνιες αναβάσεις και θεωρίες. Απέκτησε τόση παρρησία στην προσευχή ώστε βοήθησε πάρα πολλούς πονεμένους αδελφούς μας που ζητούσαν την συνδρομή του. Μάλιστα σε πολλούς κατόπιν προσευχής, τους προέλεγε και την έκβαση του προβλήματος που τους απασχολούσε.

Στο κελλίον Μπουραζέρι, η αδελφότης μας έμεινε μέχρι το 1979. Εν τω μεταξύ η Ι. Μ. Διονυσίου έπασχε από λειψανδρία και η Γεροντία της Μονής αποφάσισε να ζητήσει την συνδρομή του πνευματικού της Μονής, δηλαδή του Γέροντός μας ιερομ. Χαραλάμπους. Ο αείμνηστος Γέροντάς μας με τίποτε δεν ήθελε να αφήσει την ησυχίαν του απερίσπαστου ησυχαστηρίου μας. Όμως υπήρξαν τόσο συχνές και ασφυκτικές παρακλήσεις σε βαθμό που τέλος ενέδωσε να μεταβεί η 20μελής αδελφότητά μας στην Ι. Μ. Διονυσίου. Εδώ πάλιν συνέβη το εξής παράδοξο. Ο αδελφός Διονύσιος ο οποίος και μόνος είχε προέλευση και κουρά Διονυσιάτικη δεν ήθελε ν' αφήσει την ησυχία και να επιστρέψει. Τότε ο Γέροντας του είπε «έχεις ευλογία π. Διονύσιε να μείνεις εδώ, αλλά νάχουμε επαφή, να έρχεσαι συχνά στο Μοναστήρι και να μου δίνεις αναφορά πως πάει ο αγώνας σου». Αφού συγκατένευσε ο Γέροντας, με χαρά ο π. Διονύσιος έμεινε στο κελλάκι του Αγίου Σεργίου. Εφρόντισε να προμηθευτεί ένα τσουβάλι παξιμάδι και λίγες πατάτες. Κάποιος του έδωσε σ' ένα τενεκέ και λίγα κεφάλια τυρί φέτα, και μαύρες ελιές. Με αυτά ζούσε επί καθημερινής βάσεως, καθώς επιβεβαίωσα ιδίοις όμμασι. Έβραζε πατάτες για μία εβδομάδα. Στην νηστεία παξιμάδι-πατάτες-ελιές. Στην κατάλυση παξιμάδι-πατάτες-τυρί, και λίγο λάδι. Και τι τυρί; Μούχλιασε και έβγαζε μπόχα.

[page_end]

Έμαθε ένα μικρό εργόχειρο να φτιάχνει χαρτοκόπτες. Μ' αυτό έβγαζε κάτι

ελάχιστα χρήματα για συντήρηση του κελλιού και για απαραίτητες ανάγκες. Στο κελλί αυτό έκανε πολύ κοπιαστικές αγρυπνίες και σχεδόν το έργο του ήταν η αδιάλειπτος ευχή. Και όμως απεδείχθη ότι ο Θεός δεν συνεργούσε να παραμείνει εκεί. Όταν συχνά πυκνά επισκεπτόταν την Μονή της μετανοίας του, δηλαδή την Ιερά Μονή Διονυσίου, άναβε μέσα του η φλόγα και η ζεστασιά του θείου έρωτος. Στο Μοναστήρι έτρωγε, έπινε κοινοβιακά, κοιμόταν σε κρεβάτι μαλακό κλπ., και όμως κάθε φορά έβλεπε μέσα του φλόγα θεϊκή. Όταν γυρνούσε πίσω στο κελλί και παρ' όλη την τόση σκληραγωγία, η φλόγα αυτή έσβηνε. Ο Γέροντας στον οποίον εξομολογόταν τον άφησε να βγάλει μόνος του συμπέρασμα. Τελικά μια μέρα λέγει στον Γέροντα, «δεν βγαίνει άλλο, κατάλαβα ότι ο Τίμιος Πρόδρομος εδώ με θέλει. Πάω για τελευταία φορά στο κελλί να παραδώσω τα κλειδιά στην Μονή Παντοκράτορος και επιστρέφω για πάντα». Πράγματι επέστρεψε και έκτοτε έμεινε στο Μοναστήρι μέχρι της οσίας του τελευταίου. Συνέχισε και πάλιν να είναι στην υπακοή, οπουδήποτε υπήρχε ανάγκη. Όσον αφορά το φαγητό, νομίζω θεωρείται από τους ελάχιστους σύγχρονους ασκητές με τόσο σκληρή δίαιτα. Στο κοινόβιο ως γνωστόν τρεις τις εβδομάδος είναι άπαξ, δηλαδή μια φορά την ημέρα επίσημη τράπεζα άνευ ελαίου· τις άλλες τέσσερις κατάλυσις εις πάντα πλην κρέατος. Βεβαίως υπάρχουν ειδικαί περίοδοι, όπως Μ. Τεσσαρακοστή, νηστεία Χριστουγέννων, 15 Αυγούστου κλπ, όπου και πάλιν μονοφαγία άνευ ελαίου κατά το πλείστον. Το πρόγραμμα αυτό ο αείμνηστος κρατούσε με πάσαν ακρίβειαν. Πάντα έτρωγε μόνον στην επίσημη τράπεζα με εγκράτεια, είτε μονοφαγία ήταν είτε διφαγία. Σχεδόν όλοι εμείς οι άλλοι τρώγαμε και εκτός επισήμου τραπέζης, κατόπιν ευλογίας του Γέροντα, λόγω και του φόρτου των σκληρών διακονημάτων. Θυμάμαι όταν ήμασταν στο Μπουραζέρι, μαζεύαμε ελιές και λεπτόκαρα, μάλιστα 8- 9 ώρες καθημερινώς. Εκεί μας οικονομούσε ο Γέροντας κάθε 3-4 ώρες καθόμασταν και τσιμπούσαμε κάτι για ενίσχυση. Ο π. Διονύσιος ποτέ δεν έβαζε ούτε ψίχουλο στο στόμα μέχρι το βράδυ πού τρώγαμε επισήμως. Αφότου πήγε στο Μοναστήρι ποτέ δεν γεύτηκε κάτι ιδιαίτερο ούτε καφέ, γλυκό, λουκούμι κλπ. Στο κελλί του ποτέ δεν είχε κάτι φαγώσιμο. Στο Μπουραζέρι είχαμε άφθονα φρουτόδενδρα γι' αυτό ο Γέροντας έδωσε ευλογία να τρώμε από τα δένδρα φρούτα να μην κουβαλούμε στην τράπεζα. Ο π. Διονύσιος ποτέ δεν άπλωσε χέρι να φάει κάτι εκτός τραπέζης.

Θα αναφέρω και το εξής φαιδρό. Μια μέρα μου λέει ο αείμνηστος: «π. Ιωσήφ. Θα σου πω ένα μικρό θαύμα. Επειδή δεν τρώω εκτός τραπέζης τίποτα, σήμερα σκέφτηκα μέσα μου· δεν θα φωτίσει ο Θεός τον Γέροντα να βάλει και μια μέρα στην τράπεζα λίγα σύκα να τα γευθώ κι εγώ;». Δεν πέρασε λίγη ώρα και με φωνάζει ο Γέροντας: «-π. Διονύση, πήγαινε να κόψεις σύκα. Σήμερα θα βάλουμε στην τράπεζα!». Του λέγω κι εγώ, αυτό κι αν είναι καθαρό θαύμα».

Ποτέ δεν ματαιολογούσε. Μιλούσε κάποτε ή με τους αδελφούς ή με προσκυνητές. Πάντοτε ο λόγος του ήταν πνευματικός και εποικοδομητικός, απέφευγε ματαιολογίες, κατακρίσεις και άκαιρες συζητήσεις. Ούτε ράδιο άκουσε ποτέ, ούτε μάθαινε τι γίνεται στον κόσμο, όμως με την προσευχή είχε μια διαίσθηση ότι η κατάσταση δεν είναι καθόλου καλή. Άκουε βέβαια από τους προσκυνητές πολλά και διάφορα και αυτό ήταν αιτία να κεντρίζεται πιο έντονα στην προσευχή υπέρ όλων όσοι του ζητούσαν, αλλά και γενικά για τον κόσμο, την Εκκλησία, για το χειμαζόμενο έθνος μας κλπ. Δεν θέλω με αυτά να πω ότι ήταν αλάθητος, αλάθητος μόνο ο Κύριος. Ήταν όμως ένας γνήσιος αγωνιστής, που έβαλε μοναδικό στόχο να έλθει στο Αγ. Όρος να κερδίσει τον Χριστόν. Απέφευγε όσο μπορούσε την προβολή και τα αξιώματα. Ούτε προϊστάμενος απεδέχθη από τον Γέροντά του Γαβριήλ, ούτε να υπηρετήσει στο θυσιαστήριο άνκαι τον έκριναν άξιον και ο Γέροντάς του αλλά και αργότερα ο Παπα-Χαράλαμπος όταν υπετάγη σ' αυτόν στο

Μπουραζέρι. Ακόμα και πρωτοβουλίες στα διακονήματα απέφευγε όσο μπορούσε συστηματικά. Συνομιλώντας κάποτε μεταξύ μας μου έλεγε: «Εμένα π. Ιωσήφ μου αρέσει πολύ το παρά· αντί δηλ. αρχοντάρης παραρχοντάρης, παρατραπεζάρης, παραμάγειρος κλπ». Εννοούσε μ' αυτό να είναι πάντα σε υποταγή αλλά και να αποφεύγει τον περισπασμό. Του λέγαμε : «Ωραία π. Διονύσιε, όμως αν κάνουμε όλοι έτσι ποιος θάχει πρωτοβουλία να κυβερνήσει;» και εκείνος έλεγε· «αυτά είναι χαρίσματα, ξέρει ο Γέροντας να βάλει τον καθένα στο πόστο του. Εγώ δεν έχω αυτό το χάρισμα. Και ναι μεν το υπερείχε καθώς η αδελφή της Μάρθας η Μαρία το είχε και όμως ο Κύριος την επαίνεσε λέγοντας, «Μάρθα, Μάρθα μεριμνάς και τυρβάζει περι πολλά, Μαρία δε την αγαθήν μερίδα εξελέξατο».

[page_end]

Κατ' αυτόν τον τρόπον κύλησε αθόρυβα η ζωή αυτού του μεγάλου αγωνιστού. Παρ' όλην την σκληραγωγία και ιδίως την νηστεία σπάνια αρρωστούσε και μάλιστα έφθασε σε βαθύ γήρας. Ένα δύο χρόνια πριν την οσίαν κοίμησή του, είχε πάθει γεροντική άνοια. Παρ' όλα αυτά τον κανόνα και την ευχή δεν ξεχνούσε. Αφού εννόησε και ο Καθηγούμενος ότι είναι πια δύσκολο να αυτοεξυπηρετηθεί, παρήγγειλε να τον μεταφέρουν στο γηροκομείο της Μονής, εκεί όπου φιλοτίμως οι αδελφοί τον επεσκέπτοντο και ιδίως ο νοσοκόμος της Μονής, ο εκλεκτός αδελφός Καλλίνικος, όπου τον υπηρέτησε με όλην την προθυμία καθώς υπηρέτησε και πολλούς άλλους προαπελθόντας αδελφούς.

Όταν κατέβηκε στο γηροκομείο ο π. Διονύσιος και παρ' όλη την σχετική άνοια, συνέχισε την αδιάλειπτον προσευχή και μάλιστα προείδε το τέλος του και καθώς μαρτυρούν αυτόπτες αδελφοί, εξ ων και ο εκλεκτός αδελφός της Μονής μας π. Πορφύριος τον άκουσε με μια χαρούμενη κραυγή να λέγει δυνατά: «Φεύγω, φεύγω αδελφοί μου. Φεύγω για το κοιμητήρι· φεύγω για τον ουρανό. Σας χαιρετώ, να εύχεστε».

Ήταν η ανατολή του νέου έτους 2018 και η επίσημη Δεσποτική εορτή της Περιτομής, αλλά και η μνήμη του Μεγάλου φωστήρος της Εκκλησίας μας αγίου Βσιλείου. Με την ανατολήν έσβησεν άμα ο φωτεινός αυτός λύχνος της Μονής μας για να ενωθεί στο εξής με τον Υπέλαμπρον φως του Χριστού, του πολυτίμου μαργαρίτου τον οποίον επόθησεν και τον οποίον κατόπιν των πολυκαμάτων αγώνων του επλούτησε διά παντός εις την Ουράνιον Βασιλείαν.

Αιωνία αυτού η μνήμη. Νάχουμε την ευχήν του. Ένα μικρό νεκρολούλουδο ενός αναξίου μοναχού. Σύγνωθι αδελφέ αν κατά την πολυετή συνδιαγωγή μας τυχόν κάτι σε ελύπησα. Εύχου υπέρ εμού.

Υ. Γ

Στο διάστημα των δύο τελευταίων ετών μπορώ να πω ότι η Μονή Διονυσίου, αλλά και όλο το Αγιώνυμον Όρος έγινε πιο πτωχό με το να μεταστούν εκ των

προσκαίρων δύο πολύτιμα εύοσμα άνθη του κήπου της Θεοτόκου, οι εν Χριστώ αγαπητοί αδελφοί μας· πρόσφατα ο π. Διονύσιος και προ ενός περίπου έτους άλλος ένας μεγάλος αγωνιστής ο αείμνηστος αδελφός μας Μοναχός Παΐσιος Διονυσιάτης. Αιωνία η μνήμη αυτών.